

Funktionshinderrådet

Tid och plats	10:00-14:35, Odlingen, Regionhuset, Strömgata 13, Kalmar
Beslutande	Lena Granath (V), ordförande Therese Brandstedt, Reumatikerförbundet Kalmar län, vice ordförande Jan Björklund, Funktionsrätt Kalmar län, vice ordförande Carl Dahlin (M), ersätter Pär-Gustav Johansson (M) Martina Aronsson (S), §§ 11-16 Eva Joelsson (V) ersätter Kerstin Karlström (C) Jimmy Loord (KD) Elisabeth Stake, Funktionsrätt Kalmar län Walter Rydström, Funktionsrätt Kalmar län Rune Carlsson, Funktionsrätt Kalmar län, ersättare på vakant plats Funktionsrätt Kalmar län Anette Olsson, Funktionsrätt Kalmar län, ersätter Monica Brinkenfeldt, Funktionsrätt Kalmar län Christer Björkström, Funktionsrätt Kalmar län, ersätter Åsa Selander, Funktionsrätt Kalmar län Mike Nduwimana, Synskadades riksförbund Kalmar län
Ej tjänstgörande ersättare	Eva Fransson, Reumatikerförbundet Kalmar län
Tjänstepersoner	Berit Högström, avdelningschef Hörselvården Kalmar, § 13 Matilda Holmström, psykolog och ansvarig Digital psykisk hälsa Kalmar län, § 14 Malin Beddesand, folkhälsochef, § 15 Carolina Lenesdotter, verksamhetsutvecklare Region Kalmar län, § 16 Marie Welander, omsorgsassistent Emmaboda kommun, § 16 Veronika Alm, omsorgsassistent Emmaboda kommun, § 16 Mimmi Hogland Blomkvist, hjälpmedelsstrateg, § 17 Emelie Johansson, HR-strateg, § 19 Gulistan Ucar, regionsekreterare
Justering	Sker digitalt.
Paragrafer	11-20
Ordförande	Lena Granath (V)
Justerare	Jan Björklund, Funktionsrätt Kalmar län
Sekreterare	Gulistan Ucar

§ 11

Ärendenummer RS 2025/13

Godkännande av föredragningslista

Beslut

Funktionshinderrådet godkänner föreslagen föredragningslista.

§ 12

Ärendenummer RS 2025/13

Val av justerare

Beslut

Funktionshinderrådet utser Jan Björklund till att justera protokollet tillsammans med ordföranden.

§ 13

Ärendenummer RS 2025/32

Hörselvårdens verksamhet

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Hörselvårdens uppdrag är utredning och rehabilitering av hörselnedsättning hos barn och vuxna. I verksamheten ingår bland annat:

- Behovsbedömning av patienter med hörselnedsättning
- Hörselteknik
- Råd och information om hörselstrategier
- Pedagogiska insatser
- Medicinsk bedömning
- Yrseldiagnostik
- Teamverksamhet kring de svåraste fallen

Förutom hörapparat finns hörseltekniska hjälpmedel som exempelvis samtalsförstärkare, varseblivningshjälpmedel, kommunikationssystem, mikrofonsystem samt alternativ telefoni.

Av enkät som skickats till patienter som fått hörselhjälpmedel framgår att patientnöjdheten i Region Kalmar län är hög när det gäller tillfredsställelse, nytta samt kontakt och information men att nöjdheten är lägre när det gäller funktion.

Hörselvården har haft långa kötider för nya användare. I södra Kalmar län har verksamheten tillsammans med extern aktör arbetat aktivt för att minska köerna, vilket resulterat i att väntetiden för hörapparat har minskat från 19 månader till fem månader.

Utmaningar som verksamheten arbetar med är bland annat stöd vid behov av teknisk hjälp samt att ta emot den stora gruppen som under kort tid fått hörapparat och som kommer att ha behov av teknisk hörselvård inom både kort och lång sikt. Även den demografiska utvecklingen är en utmaning.

Föredragning av

Berit Högström avdelningschef Hörselvård Kalmar

§ 14

Ärendenummer RS 2025/32

Digital psykisk hälsa Kalmar län

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Psykisk ohälsa är vanligt och påverkar människor direkt och indirekt. Psykisk ohälsa finns i alla samhällsgrupper men vissa är mer drabbade, till exempel personer med funktionsnedsättningar. Utmaningar som kan finnas när personer söker psykologisk hjälp är bland annat långa väntetider, höga trösklar för att söka hjälp samt stigmatisering kring psykisk ohälsa.

Den 3 april 2023 startade mottagningen Digital psykisk hälsa Kalmar län sin verksamhet. Digital psykisk hälsa är en digital mottagning som riktar sig till personer med lätt till medelsvår psykisk ohälsa. Verksamhetens fokus är snabb tillgång till vård, hög flexibilitet och tillgänglighet, att minska stigma genom mer anonymitet med det digitala formatet samt att det är individanpassat.

Patienten når mottagningen via kontaktkortet på 1177.se. Mottagningen har psykologer, samtalsbehandlare och kurator. Från början var mottagningen ett projekt men från och med den 1 januari 2025 ingår det i vårdval psykisk hälsa. Om en patient upplever symptom för psykisk ohälsa kan patienten kontakta mottagningen via 1177.se. Där svarar patienten på ett par frågor och beroende på svar triageras patienten till en webbtidbok hos antingen kurator eller psykolog/samtalsbehandlare. Patienten får träffa psykolog/samtalsbehandlare eller kurator via video för ett bedömningssamtal. Mottagningen erbjuder behandling både via video men också internetförmedlad KBT (iKBT).

Bland dem som sökt sig till Digital psykisk hälsa Kalmar län är 65% kvinnor och 35% män. Många unga män upp till 30 år söker hjälp digitalt, stor ökning av denna målgrupp noteras i jämförelse med besök inom ordinarie verksamhet.

Av enkät som skickats ut till patienterna framgår följande:

- 93% skattar bemötandet som bra eller mycket bra
- 92% kände sig oftast eller alltid förstådda av sin behandlare
- 90% skulle rekommendera en vän att söka sig till oss eller söka till oss igen vid behov i framtiden

Föredragning av

Matilda Holmström, psykolog och ansvarig Digital psykisk hälsa Kalmar län

§ 15

Ärendenummer RS 2025/32

Funktionshinder och folkhälsa

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

På senare år har inriktningen inom flera omställningar, lagar och strategier lyft vikten av det proaktiva, hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet som måste ske i samverkan mellan olika aktörer i samhället. Genom samverkan på olika nivåer kan en mer jämlik och god folkhälsa skapas.

Folkhälsoarbetet i Region Kalmar län utgår ifrån olika kunskapsunderlag med hälsodata och förutsättningar för hälsa. De tidsatta prioriterade folkhälsoinsatserna fokuserar på några av de största folkhälsoutmaningarna som har en negativ utveckling i länet, med syfte att uppnå:

- Jämlik fördelning av hälsan i länets befolkning
- Ökad psykisk hälsa med fokus på barn och unga
- Levnadsvanor med fokus på kost och motion samt nya nikotinprodukter

Personer med funktionsnedsättning rapporterar generellt sämre hälsa jämfört med övriga befolkningen. Vidare framkommer också ökad förekomst av kroniska sjukdomar som diabetes, hjärtbesvär och allergier samt högre risk för psykisk ohälsa, inklusive depression och ångestsyndrom. Personer med intellektuell funktionsnedsättning får ofta vård i ett senare skede än andra, vilket kan leda till högre dödlighet i sjukdomar som går att förebygga eller behandla tidigt. Tillgången till tandvård är inte jämlik och personer med psykisk funktionsnedsättning besöker tandläkare mer sällan än andra, trots att de ofta har en sämre munhälsa.

I folkhälsoarbetet finns olika målgrupper. För att skapa rätt insatser för målgrupperna behövs lokala lägesbilder. Region Kalmar län har liksom andra regioner i landet deltagit i ett dialogmöte med Myndigheten för delaktighet. Myndigheten kommer att återkoppla resultaten och den sammanfattade beskrivningen av regionernas upplevda behov av stöd.

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att kartlägga möjligheten till ökad aktivitet för personer med funktionsnedsättning. I uppdraget ingår att kartlägga förutsättningarna och vilka möjligheter som finns att erbjuda fysisk aktivitet till personer med funktionsnedsättning (som får stöd enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och socialtjänstlagen), samt belysa hur hälsosamma levnadsvanor kan främjas genom rörelse.

En anpassad LUPP – lokal uppföljning av ungdomspolitiken – har genomförts i Kalmar län. Undersökningen omfattar samtliga kommuner förutom Högsby och Mönsterås och det är 144 barn vid anpassad grundskola och anpassat gymnasium som har besvarat enkäten. Av resultatet framgår att

- 93 % av tjejerna och 98% av killarna anser att de har kompisar att umgås med
- 98% trivs med sin fritid
- 58 % av tjejerna och 69% av killarna anser sig oftast må bra
- 65% av tjejerna och 91% av killarna uppger att de inte blivit mobbade

Region Kalmar län ger ekonomiskt stöd till RF-SISU för att de i sin tur ska kunna nå ut till föreningar och viktiga målgrupper. Bland annat innebär stödet att RF-SISU kan

- erbjuda föreningar utbildningen ”Parasportens grunder”
- stötta paraidrottsskolorna i Oskarshamn och Markaryd
- arrangera nätverksträff för föreningar för informationshöjning om målgruppen med funktionshinder
- stötta föreningar i Prova-på-verksamhet för att föreningar och målgruppen ska kunna mötas på ett lätt sätt och sänka trösklar i föreningslivet

Föredragning av

Malin Beddesand, folkhälsochef

§ 16

Ärendenummer RS 2025/32

Hälsan spelar roll

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Forskning visar att det är vanligt att personer med funktionsnedsättning har en sämre hälsa än befolkningen i övrigt, varför det är extra viktigt att förbättra förutsättningarna för en god hälsa.

En insats som Region Kalmar län arbetar med för att förbättra hälsan hos personer med funktionsnedsättning är Hälsan spelar roll. Det är en kurs som vänder sig till personer med insats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Region Kalmar län erbjuder utbildning i metoden för personal inom daglig verksamhet, LSS- boende eller inom den kommunala hälso- och sjukvården. Utbildningen innefattar bland annat ökad kunskap om fysisk aktivitet och hälsosamma matvanor och praktiska moment som kan användas i kursen. Genom att utbilda personalen som dagligen möter och känner brukarna är syftet att de genom metoden och innehållet ska ge deltagarna möjlighet att göra självständiga och hälsosamma val i sin vardag.

Personal från Emmaboda kommun informerar om hur de har arbetat med Hälsan spelar roll sedan 2022 och hur det fungerar från teori till praktik.

Utbildade instruktörer finns just nu i sju av länets tolv kommuner. Ett medskick till representanterna i Funktionshinderrådet är att sprida vidare information om Hälsan spelar roll till de kommuner som ännu inte har utbildade instruktörer.

Föredragning av

Carolina Lenesdotter, folkhälsoutvecklare Region Kalmar län

Marie Welanders, omsorgsassistent Emmaboda kommun

Veronika Alm, omsorgsassistent Emmaboda kommun

§ 17

Ärendenummer RS 2025/32

Hjälpmedelsverksamheten

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Hjälpmedelsverksamheten har hjälpmedelscentraler i Kalmar och Västervik, samt hjälpmedelsförråd i Västervik.

Hjälpmedelscentralerna arbetar med service gällande hjälpmedel till alla sjukvårdande verksamheter samt rådgivning kring sortiment till förskrivare av hjälpmedel i regionen. Patienterna får hjälp med beställningar av förbrukningsprodukter. Vidare ansvarar hjälpmedelscentralerna för att beställa och leverera förskrivna hjälpmedel och avdelningshjälpmedel, fakturera beställande enheter samt teknisk service till patienter och verksamheter.

Förskrivningen förutsätter medicinsk bedömning och behovsbedömning. Socialstyrelsen har tagit fram en förskrivningsprocess som bygger på att prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt, specialanpassa vid behov, informera, instruera och träna samt följa upp och utvärdera funktion och nytta.

Ansvaret för att erbjuda hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning är delat mellan regionen och kommunerna. Regionen ansvarar bland annat för följande när det gäller hjälpmedel:

- Bedömningar och tillhandahållande av hjälpmedel för inneliggande patienter
- Hjälpmedelsbehov i samband med akut sjukvård till asylsökande
- Hjälpmedelsbehov i samband med akut sjukvård till utländska medborgare
- Förskrivning av kommunikationshjälpmedel till alla åldersgrupper
- Medicinska behandlingshjälpmedel till alla åldersgrupper
- Hjälpmedel till barn upp till 18 år som är inskrivna vid regionens habilitering
- Elrullstolar till vuxna inskrivna vid regionens habilitering när patienten själv kör sin rullstol
- Ortopedtekniska hjälpmedel
- Formgjutna sitsar som ska monteras på hjälpmedel förskrivet av regionen
- Styrsett till kommunikationshjälpmedel inklusive montering

- Tyngdprodukter till barn- och ungdomar under 18 år som har en accepterad vårdbegäran på BUP, enbart vid forskningsprojekt
- Personliga hjälpmedel till skolan upp till 18 år inskrivna vid regionens habilitering

Kommunerna ansvarar bland annat för följande när det gäller hjälpmedel:

- Bedömning och förskrivning av hjälpmedel i hemmet oavsett boendeform (tröskelprincipen)
- Hjälpmedel i daglig verksamhet, jämställs med arbetsplatshjälpmedel
- Personliga hjälpmedel i skolan för personer över 18 år
- Kognitionshjälpmedel samt sinnesstimulerande hjälpmedel
- Styrsett till hjälpmedel inklusive montering av kommunen förskrivet hjälpmedel
- Formgjutna sitsar som ska monteras på av kommunen förskrivet hjälpmedel

Föredragning av

Mimmi Hogland Blomkvist, hjälpmedelsstrateg

§ 18

Ärendenummer RS 2025/32

Information från funktionshinderorganisationerna

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Elisabeth Stake informerar om att Funktionsrätt Kalmar län arbetar med planering för funktionsrättsdagen som genomförs tillsammans med Länsstyrelsen, Linneuniversitetet och Kalmar kommun den 3 december. Organisationen arbetar också ständigt med ansökningar för olika projekt. Funktionsrätt Kalmar län har genomfört årsmöte i Oskarshamn, Elisabeth informerar om förändringar i styrelsesammansättningen efter detta.

Jan Björklund informerar om årsmöte för Hörselskadades riksförbund. Det har också genomförts en träff med föreningar från bland annat Kronoberg, Blekinge och Jönköping och alla belyser liknande problem med tillgängligheten och långa köer till utprovning av hörapparat samt att det är svårt att få personer att ställa upp i styrelserna. Vidare pågår arbete med att se över frågan om stöd med teknik kopplat till hörapparater. I Västervik finns bland annat IT-seniorer. Lena Granath tipsar om att kontakta studieförbunden med fråga om kurs kopplat till teknik gällande hörapparat.

Therese Brandstedt återkopplar från reumatikerförbundet i länet. Just nu är det sju aktiva föreningar i länet. Reumatikerförbundet har ett projekt Mitt i livet, för personer mellan 30 och 55 år, som syftar till att skapa gemenskap och stöd för reumatiker tillsammans med andra som är i liknande situation. Eva Fransson informerar om att reumatikerförbundet i Kalmar firar att reumatikerförbundet har 80 års-jubileum den 5 juni på Krusenstiernska gården klocka 12-14. Eva lyfter vidare att de har fått bra besked från regionen gällande priserna i den nya Vattnets hus.

Anette Olsson informerar om att HjärtLung haft besök från sjöräddningen på månadmötet.

Walter Rydström informerar om att FUB har svårigheter att få ihop styrelserna i kommunerna. Vidare har det tagits fram ett samverkanskoncept mellan FUB och kommun.

Mike Nduwimana informerar om att Synskadades riksförbund haft årsmöte i april. En vårkurs ska genomföras i Oskarshamn, även en höstkurs är på gång. Ögats dag uppmärksammas i Oskarshamn den 8 maj. Samarbete sker med andra regioner gällande synskadade i yrkesverksam ålder. Det pågår arbete

gällande digitalt utanförskap. Dialog förs bland annat med Länsstyrelsen gällande digitala betalningstjänster. Även synskadades riksförbund upplever svårigheter med att rekrytera till styrelser.

§ 19

Ärendenummer RS 2025/32

Aktuellt gällande specialistläkare

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

I Region Kalmar län finns nästan 8000 anställda och 250 olika yrken, där läkare är den tredje största yrkesgruppen. I regionen finns 546 läkare med specialkompetens. Ett långsiktigt arbete behövs för att säkra kompetensen som behövs. Det innebär bland annat att investera i arbetsgivarvarumärket och strukturerat arbeta med medarbetare över hela anställningscykeln som innebär att attrahera, rekrytera, introducera, behålla, utveckla och avsluta. Region Kalmar läns strategi för personal- och kompetensförsörjning är ett samlat och strukturerat arbetssätt som ligger i linje med de nationella strategierna och ska bidra till att klara rekrytering och bibehålla och utveckla personal utifrån verksamhetens behov.

De nio strategierna för kompetensförsörjning är ett stöd för kommuner och regioner för att kunna vara proaktiva i kompetensförsörjningsfrågor. Till följd av tilltagande arbetskraftsbrist kan regionen inte rekrytera i den utsträckning som krävs för att klara kompetensutmaningen. Strategierna beskriver vad som behöver göras istället.

Region Kalmar läns mål är att vara en välkänd och attraktiv arbetsgivare för målgrupperna. Regionen har ett nära samarbete med utbildningssamordnare och det pågår olika rekryteringsfrämjande insatser. Ett årshjul finns framtaget för de riktade rekryteringsaktiviteterna som ska genomföras under 2025. Utöver det genomförs riktade insatser och dialog med studenter med erbjudande om prao, praktik och examensarbete, och därtill arbetsgivarvarumärkes-kampanjer, riktad annonsering på utvalda plattformar samt deltagande i olika rekryteringsnätverk.

Från och med hösten 2021 är det en ny sexårig läkarutbildning, som är legitimationsgrundande. Reglerna kring läkarnas specialiseringstjänstgöring (ST) ändrades den 1 juli 2021, och innebär bland annat att ST ska inledas med en bastjänstgöring (BT) som är gemensam för alla specialiteter. Eftersom den 6-åriga läkarutbildningen är legitimationsgrundande kommer allmäntjänstgöringen (AT) på sikt att fasas ut. AT och BT kommer att finnas parallellt under övergångsperiod.

Pensionsprognos för läkare med specialistkompetens visar att 25% av den befintliga gruppen kommer att gå i pension inom 10 år. Kompetensanalyser

genomförs inom alla förvaltningar, bland annat för att se över pensionsavgångar och behovet framåt. Kompetensförsörjningen av läkare är överlag positiv på regionnivå. Antalet pågående ST och BT täcker prognostiserade pensionsavgångar i majoriteten av verksamheterna. Påfyllnaden av nya specialister ska också täcka andra avgångar och förändrade behov av specialistkompetenser.

När det gäller förmågan att jobba med kompetensförsörjning av läkare är bland annat följande delar viktiga i regionens arbete:

- Decentraliserad läkarutbildning som finns kvar i vårt län
- Kompetensanalys i Sydöstra sjukvårdsregionen, för att se över det samlade behov kopplat till utbildningsplatserna
- Allmäntjänstgöring (AT) som viktig utbildningstjänst
- Bastjänstgöring (BT) som viktig utbildningstjänst
- Utlandsrekrytering, ett sätt att få kompetens som inte går att hitta här
- Ett starkt arbetsgivarvarumärke
- Målgruppsriktade budskap och aktiviteter

Föredragning av

Emelie Johansson, HR-strateg

§ 20

Ärendenummer RS 2025/32

Information från Region Kalmar läns politiker

Beslut

Funktionshinderrådet noterar informationen till protokollet.

Bakgrund

Jimmy Loord (KD) informerar om en viktig fråga för regionen, som är högaktuell just nu. Kalmar län är en region med ett starkt näringsliv, där flera av företagen är starkt beroende av god tillgänglighet till den internationella marknaden samt tillgång till arbetskraft med rätt kompetens. Kalmar län står inför ett stort behov av förbättrade väg- och järnvägsinvesteringar, men under en lång period har länet fått lägst tilldelning i landet per invånare. Detta framgår återigen av den nya planperiodens fördelning. Det innebär att länet halkat efter i flera år och att behoven blir större. De politiska partierna i Region Kalmar län har därför nu enats om ett gemensamt ställningstagande för att prioritera infrastrukturåtgärder genom ett positionsdokument. Dokumentet klargör investeringar som är avgörande för länets invånare och näringslivets utveckling. Prioriteringarna är viktiga för att Kalmar län ska kunna fortsätta bidra till hållbar tillväxt både i Sverige och i Europa. Länets väg- och järnvägsnät är idag otillräckligt och hindrar utveckling, tillväxt och konkurrenskraft. För att Kalmar län ska kunna fortsätta spela en viktig roll för Sveriges utveckling, behöver det finnas effektiva transportsystem som stödjer både näringslivet och samhället.

Lena Granath (V) informerar om att den årliga, regionala jämställdhetsdagen anordnas digitalt den 26 augusti 2025, med temat Ojämställdhet och funktionsnedsättning - den dubbla utsattheten. Sista anmälningssdag är den 22 augusti 2025.

Eva Joelsson (V) informerar om att det i Borgholms kommun kommer att finnas ett tillgänglighetsråd igen. Organisationerna i regionens funktionshinderråd kommer att kontaktas för hjälp med kontaktuppgifter till berörda organisationer i Borgholms kommun.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med elektroniska underskrifter:

NAMN: Lena Granath
TITEL: Ordförande
TID: 2025-05-14 13:57:26 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46702589755)
IDENTIFIKATIONS-ID: 66c1bf6e227477993d313cda000a1da

NAMN: Jan Björklund
TITEL: Justerare
TID: 2025-05-14 18:26:46 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46721825362)
IDENTIFIKATIONS-ID: 6a303c5c5db64c55a67bacaa16c97f25

NAMN: Gulistan Ucar
TITEL: Sekreterare
TID: 2025-05-15 07:58:06 +02:00
IDENTIFIKATIONSTYP: SMS (+46725016219)
IDENTIFIKATIONS-ID: 50626ae7e02c440c92990ec2b0086ad3

Certifierad av Comfact Signature
Accepterad av alla undertecknare
2025-05-15 07:58:11 +02:00
Ref: 218452SE
www.comfact.se

[Validera dokumentet](#) | [Användarvillkor](#)